

# Onderwijs voor zzp'ers

**Er is ook in de groene sector een groeiende vraag naar inzet van zogenaamde zelfstandigen zonder personeel. Aldus het LEI in een inventariserend onderzoek: 'ZZP'ers in beeld'. De verwachting is dat de vraag naar onderwijs en certificering groeit.**

Het wordt moeilijker om in de agrarische sector aan goed personeel te komen, verwacht het LEI. Er is minder instroom in het onderwijs en ondernemers zijn door de schaalvergroting vaak meer bezig met organisatie en strategie dan met het vak zelf. Ze hebben groeiend behoefte aan mensen met gespecialiseerde vakkennis. Sinds 2000 is in een economisch gunstig klimaat het aantal zzp'ers in Nederland sterk toegenomen. Betrouwbare gegevens over het aantal actieve zzp'ers in de agrarische sector zijn er niet. Maar mogelijk betreft het zo'n 3.400 arbeidsjareenheden. LTO biedt op haar website een marktplaats voor vraag en aanbod van zzp'ers. En er is ook het AB-uitzendbureau voor agrarisch personeel. Teunis den Hertog (26) is zo'n zzp'er. Hij volgde een opleiding plantenteelt in Andel (Prinsentuin College) en werkte een tijdlang op een chrysantenkwekerij. "Maar dat groeide, en ik wilde voor mezelf gaan werken." Bijna tweeënehalf jaar geleden, 1 maart 2007, zette hij de stap. "Je gooit wat visjes uit en dan gaat het balletje rollen", vertelt hij. "Het bevalt super. Het is lekker afwisselend: zo zit je een week in een kippenschuur, dan bij een hovenier of je werkt langs de weg. Het verdient goed. Ik begon met nul, maar ik heb nog nooit hoeven bellen; ik word altijd gebeld."

## Rommelen

Zzp'ers in de sector worden, aldus het LEI, veel ingezet voor het verzorgen van de gewassen, oogsten en de zorg voor de dieren. Een groep zzp'ers (14 procent) in de land- en tuinbouw heeft naast zijn werkzaamheden voor anderen nog een eigen bedrijf.

De belangrijkste motieven voor zzp'ers zijn de vrijheid om zelf werktijden, activiteiten en opdrachtgevers te kiezen en de mogelijkheid om op die manier (extra) inkomsten te verwerven. Als minpunt noemen ze dat werk combineren voor meerdere opdrachtgevers met soms nog een eigen bedrijf, lastig kan zijn.

Ze verwachten niet al te veel problemen in de huidige recessieperiode. Teunis denkt dat de klappen elders vallen. "De kleinere bedrijfjes (waar Teunis gevraagd wordt) rommelen wel door."

## Veiligheid

Zzp'ers kunnen zichzelf onderscheiden door specialistische arbeid. Het is aldus het LEI ook een uitgelezen kans voor jongeren zonder agrarische achtergrond die het werk en het ondernemerschap in de sector ambiëren. Dit vereist wel competenties zoals zelfstandigheid, klantgerichtheid, resultaatgerichtheid en communicatieve vaardigheid. Bovendien moeten zzp'ers van alles regelen over verzekeringen en vergunningen, en de Verklaring Arbeidsrelatie moet op orde zijn. En er is zowel onder opdrachtgevers als zzp'ers zelf nog veel onbekendheid en onduidelijkheid over regelgeving.

Volgens het LEI is professionalisering gewenst. Verwacht wordt dat opdrachtgevers vaker naar certificaten en diploma's gaan vragen. De papieren behalen kan bijvoorbeeld via EVC-kwalificering (Eerder Verworven Competenties).

Teunis heeft al zijn diploma's en certificaten op zijn website gezet. Vooral naar het VCA-certificaat (veiligheid) wordt vaak gevraagd, zegt hij. "En de spuitlicentie." Agrarische onderwijsinstellingen zouden volgens het LEI hun programma's beter kunnen afstemmen op toekomstige zzp'ers en hun competenties. Onderwijsinstellingen, met name groene hogescholen, die over een onderwijsaanbod nadenken, zoeken vooral een koppeling met ondernemerschaponderwijs en denken bijvoorbeeld aan een leerarrangement zzp. (tvdb)

*Op de site van het LEI is het rapport 'ZZP'ers in beeld' te downloaden. De site van Teunis is [www.denhertogdienstverlening.nl](http://www.denhertogdienstverlening.nl).*

